

Стратегија развоја система бесплатне правне помоћи у Републици Србији

Влада Републике Србије је на седници одржаној 7. октобра 2010. године усвојила је Стратегију развоја бесплатне правне помоћи у Републици Србији. Правна заштита која се пружа мора задовољити одређене стандарде, који извиру из права на правично суђење, основног људског права гарантованог међународним документима о људским правима и Уставом Републике Србије. **Носилац** Стратегије је Министарство Правде. **Трајање** Стратегије није временски дефинисано. **Финансијска средства** нису одређена, идентификовани су извори финансирања: буџетска средства и средства донатора.

Ова стратегија **усклађена** је са стратешким циљевима и одређењима наведеним у Националној стратегији реформе правосуђа. Сваком појединцу мора бити доступна правна помоћ, што подразумева дужност државе да обезбеди пружање правне помоћи задовољавајућег квалитета, бесплатне или са смањеним трошковима, када лице коме је правна помоћ потребна није у стању да је плати или када пружање правне помоћи намећу разлози правичности.

У Стратегији је устакнуто неколико **проблема** који се односе на систем правне помоћи. У Републици Србији постоје озбиљне слабости и ограничења у остваривању права на приступ правди, што је, поред осталог, последица неадекватног законског оквира и оскудних финансијских средстава намењених пружању бесплатне правне помоћи.

Постојећи механизми пружања бесплатне правне помоћи имају **низ недостатака**, од којих су кључни: бесплатна правна помоћ је недоступна великом броју грађана, не постоји могућност прикупљања веродостојних статистичких података на нивоу државе, који су неопходни за успешно планирање и управљање системом бесплатне правне помоћи, не постоји могућност прикупљања потпуних и тачних података који би омогућили увид у степен ефикасности постојећих механизма, анализу расхода и израду валидних финансијских планова, није обезбеђена контрола квалитета услуга правне помоћи, а пружаоци бесплатне правне помоћи нису довољно мотивисани за пружање квалитетних услуга правне помоћи.

Систем бесплатне правне помоћи требало би да буде **заснован на следећим принципима**: доступност услуга бесплатне правне помоћи; усмереност ка потребама корисника услуга бесплатне правне помоћи; равноправност у коришћењу бесплатне правне помоћи и забрана дискриминације корисника услуга бесплатне правне помоћи; подстицање општег правног информисања и саветовања од стране органа за пружање бесплатне правне помоћи; подстицање мирног решавања спорова; ефикасност и одрживост система бесплатне правне помоћи; очување и унапређивање постојећих ресурса у области пружања бесплатне правне помоћи; подстицање партнерства и координације рада пружалаца услуга бесплатне правне помоћи; стварање услова за специјализацију пружалаца услуга бесплатне правне помоћи за одређену правну област; јавност свих облика рада у управљању, руковођењу и одлучивању у систему бесплатне правне помоћи; ефикасно праћење, контрола и унапређивање квалитета услуга бесплатне правне помоћи.

Општи циљ Стратегије је да се успостави делотворан, ефикасан и одржив систем бесплатне правне помоћи у Републици Србији, који обезбеђује једнак приступ правди, у циљу остваривања равноправности грађана пред законом и владавину права.

Стратегијом су дефинисани и **посебни циљеви**: Утврдити видове и облике бесплатне правне помоћи; Утврдити круг корисника бесплатне правне помоћи; Утврдити круг пружалаца бесплатне правне помоћи; Регулисати поступак за остваривање права на бесплатну правну помоћ; Успоставити организациону структуру, која обезбеђује ефикасно функционисање система бесплатне правне помоћи; Обезбедити одрживо финансирање система бесплатне правне помоћи; Успоставити систем обезбеђења контроле квалитета у пружању услуга правне помоћи.

Ради успешног спровођења Стратегије, неопходно је институционализовати праћење и управљање процесом спровођења Стратегије формирањем посебног тела - Савета, састављеног од представника свих заинтересованих субјеката. **Акциони план** чини саставни део Стратегије.

Цео текст стратегије можете наћи [овде](#)